

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Deflorator virginis vi metu &c. n. 26.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Hæc enim est emptio & venditio inter illam, & amasium: hic dat pretium illa usum corporis; cum igitur conditio emptionis & venditionis iusta requiratur, ut pretium sit illud, quo communiter res venditur, ita erit & hic. Quare si meretrix dolo fingens se esse honestam, cum tamen talis in communi opinione non sit, vel fingens, ab alijs multum accipere, plus notabiliter accipiat, obligabitur excessum restituere: nisi forte ex circumstantijs colligatur, esse liberalem donationem amasij, quam ego tunc adesse præsumerem, quando is sponte, & non exactus à meretrice, tantam vel tantam mercedem porrigeret. De promissione nimis prodiga, vide, quæ dixi, cum de iuramento.

u. De Lugo t. 1. de iust. d. 1. sec. 2. num. 47.

At vero famina honesta potest petere & sumere, quantum ei placet; ratio est, quia in his & similibus rebus, quæ pretio statuto, vel vulgati carent, tanti res potest vendi, quanti eam aestimat, qui vendit. At puella honesta plurimi potest suam honestatem aestimare; unde vides, meretricem, de qua numero præcedente fuit locutio, potuisse initio suæ prostitutionis plus accipere; at ubi tanto, vel tanto pretio honestatem suam aestimavit, huic aestimationi debet stare; secus, venderet supra aestimationem.

Hæc ex de Lugo. Fateor, hanc distinctionem esse probabilem; sed quoniam non improbabilis est sententia, suo loco x inferius afferenda, dicens, in rebus, quæ non sunt victuri ac vestituri, & his similibus necessaria, quem-

libet posse rem suam vendere, quantum sine fraude potest; sic enim conceditur, falconem, canem venaticum, gemmam tanti vendere, quanti quis potest; quia hæc sunt ad delicias, non ad necessitatem; cum etiam id non sit sentiendum de meretrice, quæ usum actualem sui corporis velit huic vilis, huic carius, ut ei libet, sine dolo vendere? Addidi (sine dolo) nam si mendacijs utatur & fallacijs, non illa solum meretrix, verum etiam quæcumque aliàs honesta similibus utens, pariter erit iniustitiæ rea.

x. Inf. lib. 8. tr. 3. c. 7. §. 4. nu. 20. ex Val. Tol. Sa, ubi respondebimus arg. allato à de Lugo.

Deflorator virginis, vi, metu, &c.

26. Si virgo vi, fraude, metu iniusto aut reverentiali (addunt non nulli preces importunas, quas tamen ego non xx addo; preces enim, ut & blanditiæ augent voluntarium, non imminuunt; nisi sint à superiore, cui reverentia debeat; nam tunc res transit in metum reverentialem) si virgo, inquam, vi &c. florem sui corporis deperdidit, obligatur « stuprator sub distinctione, vel eam ducere, vel damnum reficere dote, seu pecunia; vel curando, ut æquè bene nuberet, ac si fuisset intacta. Ratio est, quia sic satis compensatur injuria. Simile quid debet, si solum quis osculatus est vi puellam, cum ejus infamia, &c. debet enim refarcire quantitatem damni. Quare si sufficienter refecit, vel reficere detur parva pecunia, superaddendo v. g. nonnihil doti, quam illa virgo ali-

Bb

unde

undè possidet, non tenetur in conscientia nec ducere, nec integrè dotare: cum enim radix hujus obligationis sit sola injuria, nam si affuisset promissio, alia est ratio, de qua mox) profecto injuria compensata, nihil superest obligationis. Nam propterea, si deflorator illam vi defloratam ducere velit, illaque nunc ad matrimonium consentiat, satis etiam injuriā reficiet, nec erit pecunia ulla superaddenda.

uu *Turr. alijsq. apud Dian. p. 2. tr. 16. ref. 48. xx cum Vasq. Petro Nav. alijsque quos sequiturque Dic. li. 2. de just. tr. 2. d. 7. d. 9. nu. 117. a DD. apud de Lug. r. 1. de just. d. 12. sec. 1. n. 11. quib. adde Dic. l. c. nu. 109. alios ci-*

27. Quod si stuprator pecunia, vel alia via careat, qua damnum reficiat, obligabitur, invitus illam ducere? Respondeo, esse distinguendum. *b* Si enim non est magnus excessus inter ipsum & ipsam, obligabitur, quia justitia urget, omnibus competentibus vijs resarciri damnum: at si est magnus excessus, vel aliquid grave adsit ex illis, quæ solent sponsalia ritè dissolvere, non obligabitur deflorator; solum tenebitur, alias vias compensandi quærere, si est spes illas invenienti. Ratio est, quia nec etiam alia debita necessario sunt restituenda, quando longè plus expendere opus est, quàm sit valor ipsius debiti, ut inferius dicetur *c* suo loco.

b de Lugo ib. nu. 18. c inf. li. 8. tr. 4. c. 1. §. 8. n. 3.

28. Olim duo virginum violenti stupratores, sed sine promissione matrimonij, acceperunt ad me, quorum alter deperibat defloratam ducere, at

illa penitus recusabat. *Contra*, aliter (ut sunt hominum propensiones affectusque diversi) volebat defloratam ducere; at illa enixè cupiebat: interrogabant ergo, quid in conscientia faciendum?

29. Pro responsione, non potui ad defloratæ ac deflorantis disparitatem recurrere; æque enim erant nobiles, divitesque; quare absolutè decernenda controversia fuit. Dixi, in utroque casu pecunia seu dotis augmento esse injuriam compensandam. Non enim virgo, in priore *d* casu, debet sine debita satisfactione remanere: & ex alia parte, eadem non potest cogi ad matrimonium, quod omnes sacri

Canones clamant, oportere esse omnino liberum; adde, iniquum esse, eam puellam, quæ passa est injuriam stupri, obligari ad patiendam aliam majorem in voluntarij matrimonij. Pari modo, in posteriore *e* casu, deflorator non potest cogi ad contrahendum matrimonium cum puella, quam ipse respuit, modo pecunia, vel alia via illi, ob damnum virginittatis læsæ, provideat; sibi enim tunc virgo imputare debet, si eam compensationem nolit admittere. Ratio est, quia matrimonium etiam ex parte sponsi liberum esse debet, & stuprator, ut modo dixi, non habet obligationem absolutam ducendi, sed solum sub disjunctione, scilicet, vel ducendi, vel dotandi; idque non ad electionem liberam virginis, sed ad suam, modo damnum integrè resarciat. Scio, aliquos in hoc secundo casu obligare stuprator rem ad ducendum, sed illis propter dictam rationem assentiri non debeo.

d Turr.

8 Turrian. *diff.* 30. *du.* 2. *nu.* 15. e
Leff. li. 2. c. 10. *du.* 2. *n.* 3. f. *Azor.* t.
 3. l. 5. c. 5. q. 4. & 13.

30. Aliam item diremi litem. Asse-
 rebat adolescens quidam, puellam à se
 vi cognitam, non fuisse virginem, ipsa
 contra, virginitatem suam constanter
 proclamabat: addebat, esto, non fue-
 rit, at certè ab omnibus semper vir-
 ginem se fuisse putatam.

31. Respondi, in dubio, puellam
 præsumi virginem; quare nisi certo
 sciat deflorator, illam non esse talem,
 virgini fidem habendam, & conse-
 quenter resarciendam; vide, quæ li-
 bro primo g in hanc rem notavi, ubi
 etiam dixi, dubio existente, an metus
 seu dolus, imò & an promissio inter-
 sesserit in stupro, quid decernendum?

g lib. 1. in dec. c. 3. §. 7. v. *virgo.*

32. Ad id, quod addebatur, respon-
 di, si copula occulta fuit, h liber à re-
 stitutions adolescentis est, quia ex luna
 parte claustrum virginitatis non ipse,
 sed alius abrupit, & ex alia damnum
 aliud, quod huic pertineat, non potu-
 it evenire scemina ex copula illa oc-
 culta. At si per adolescentis culpam est
 patefacta violatio, unde difficultas
 major orta sit ad nuptias, restitutio-
 nem deberi, juxta supra dicta, merito
 docet Vasquez i cum alijs.

h de Lugo t. 1. de just. d. 12. sec. 1.
 n. 15. l. Dic. l. c. nu. 146. & seqq. i
 Vas. Turrian. Azor, alijs apud de Lugo.
 cit. nu. 15.

Deflorator virginis cum promissione
 matrimonij.

33. Vel vera fuit, & ex animo pro-

missio, vel solum fictis verbis fallax:
 utraque suis scatur non vulgaribus dif-
 ficultatibus.

Promissio vera.

34. Si fuit vera promissio, multo
 magis, si jurata, defloratorem obli-
 gari ad nuptias celebrandas, atque ad
 matrimonium consummandum, nisi
 legitima accedat excusatio, certum l
 est; etiam si votum castitatis (ut item
 religionis) post promissum matrimo-
 nium emiserit, m imò etiam si ante.

l. Vasq. de rest. c. 3. §. 2. dub. 6. *Leff.*
Reg. Sanc. Cominch. alijs, quos citat &
 sequitur de Lugo loco mox cit. in l. de
 Lugo t. 1. de just. d. 12. sec. 3. per totam

Ratio est, quia is fuit contractus o-
 nerofus in hunc modum: *Promitto*
conjugium, si des usum corporis; si ergo
 illa usum concessit, conjugium tu exe-
 qui omnino debes, nec potes n (quam-
 vis voveris) deliberare de religione,
 ne intra bimestre quidem, sed debes,
 ut dictum est, consummare, quia re-
 gulariter promissio de ducenda uxore,
 hoc importat, & non solum consen-
 sum de præsenti adhibere, & nil præ-
 terea: ad quid enim utilis esset conjugi
 ejusmodi consensus, si deinde relin-
 quendus esset? Dixi (regulariter) si
 enim in aliquo rarissimo casu per so-
 lum matrimonium ratum & non
 consummatum, totum damnum vio-
 latae puellae resarciretur, posset, ex De
 o Lugo, locum habere sententia illo-
 rum, qui p dicunt, sufficere huic ma-
 trimonium ratum; & tunc obligabi-
 tur is, non consummare, sed ad reli-
 gionem evolare, quam vovit.

Bb 2

n Quid-